

Yttrande över EU-kommissionens meddelande om enklare, tydligare och bättre genomförda EU-regler

1. Implementeringsrådets uppgift

Implementeringsrådet har i uppgift att bistå regeringen i arbetet med att stärka svenska företags konkurrenskraft genom att undvika implementering över miniminivån och motverka omotiverade regelbördor samt minska administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader vid genomförande av EU:s regelverk i svensk rätt. Implementeringsrådets arbete ska utgå ifrån ett företagsperspektiv.

Implementeringsrådet ska lämna underlag och rekommendationer till regeringen, dels som bidrag till svenska ståndpunkter i förhandlingar, dels om hur EU-rättsakter kan genomföras i svensk rätt på ett sätt som inte är mer långtgående ur ett företagsperspektiv än vad rättsakterna kräver.

Implementeringsrådet har även prioriterat att granska det nu aktuella meddelandet om enklare, tydligare och bättre genomförda EU-regler mot bakgrund av den betydelse som EU:s lagstiftningsarbete har för svenska företags regelbörda och konkurrenskraft.

Detta yttrande avser att utgöra ett bidrag till regeringens fakta-PM och svenska ståndpunkter inför diskussioner av meddelandet på EU-nivå. Implementeringsrådets medskick framgår av avsnitt 7.

2. Berört förslag till EU-rättsakt

Europeiska kommissionens meddelande om enklare, tydligare och bättre genomförda EU-regler, COM (2026) 380.

3. Mål och syfte med förslaget

I tider av djupgående globala förändringarna ser kommissionen ett effektivt och ändamålsenligt regelverk som avgörande för den europeiska konkurrenskraften. EU:s lagstiftning ska bli modernare; tydligare, enklare och effektivare, bygga på solida bevis och vara bättre anpassade till medborgarnas och företagens behov. Det ska i sin tur frigöra den ekonomiska potentialen och främja en mer dynamisk och integrerad inre marknad.

Av meddelandet framgår att kommissionen kommer att agera inom fem huvudområden:

- EU-lagstiftning som designas för att vara enkel, så att den är lätt att förstå, tillämpa och verkställa.
- Förstärkning av ramen för bättre lagstiftning genom att öka öppenheten, intressenternas engagemang och effektiviteten.
- En handlingsplan för djuprengöring av befintlig lagstiftning på tolv prioriterade områden.
- Bekämpning av överreglering på medlemsstatsnivå.
- Snabbare och kraftfullare efterlevnadskontroll.

4. Var i processen befinner sig förslaget?

Meddelandet antogs av kommissionen den 28 april 2026. Det kommer att diskuteras på Konkurrenskraftsrådet den 28 maj.

5. Ansvarigt departement

Klimat- och näringslivsdepartementet.

6. Implementeringsrådets analys

Övergripande medskick

Implementeringsrådet stödjer fullt ut EU-kommissionens ambition enligt meddelandet, att EU:s lagstiftning ska bli tydligare, enklare och effektivare, bygga på solida bevis och vara bättre anpassad till medborgarnas och företagens behov. Meddelandet skickar en tydlig och välkommen politisk

signal om vikten av ändamålsenliga regler som är bättre anpassade till bl.a. företagens behov.

Samtidigt anser rådet att utgångspunkten alltid bör vara huruvida det behövs reglering överhuvudtaget eller om det finns fullgoda alternativ till lagstiftning. Rådet saknar denna grundläggande ansats i meddelandet.

Det är mycket högt prioriterat av det svenska näringslivet att få ner den samlade regelbördan och de kumulativa kostnaderna för företagen förknippade med regelefterlevnad. Företrädare för det svenska näringslivet tecknar en bild av att regelbördan blivit så hög i Europa i dagsläget så att företagen i allt större utsträckning överväger att flytta produktion utanför EU. Det finns även företag som lägger ner sin verksamhet för att de upplever att de inte kan fortsätta driva sin verksamhet med lönsamhet.

Område 1, EU-lagstiftning som designas för att vara enkel

Regulatory discipline

Implementeringsrådet instämmer i behovet av att fokusera EU:s regelgivning på områden som innebär mest utmaningar och risker. Även ambitionen att undvika för långa, komplexa och kostsamma regleringar är angelägen.

Rådet vill dock lyfta fram att den stramare disciplinen för regelgivning även bör fokusera på att undvika omotiverade och kostsamma administrativa bördor och på att tillämpa principen ”think small first”. Svenska företag, särskilt de små, upplever idag att alltför betungande och omfattande rapporteringskrav tar fokus från själva arbetet med att uppfylla en lagstiftnings faktiska målsättning. Se t.ex. Svenskt Näringslivs nya rapport om Hållbara småföretag – ohållbara krav¹ där små företag beskriver hur arbetet med omfattande rapportering och komplexa dokumentationskrav kopplade till hållbarhetsredovisning går ut över det proaktiva hållbarhetsarbetet. Meddelandet ger förvånansvärt lite utrymme åt hur EU:s lagstiftning ska utformas för att hålla nere de administrativa bördorna för berörda aktörer.

Kommissionens ambition att överväga utformningen av mandat för genomförandeakter och delegerade akter noga så att de inte går utöver vad

¹ Svenskt Näringsliv, Hållbara småföretag – ohållbara krav (april 2026). Se även Företagarnas rapport ”Den gröna djungeln - Hållbarhetsredovisning och dess påverkan på små och medelstora företag” (juni 2024).

som är strikt nödvändigt välkomnas av rådet. Rådet vill också understryka vikten av att genomförandeakter och delegerade akter begränsas till att reglera icke-väsentliga delar av en rättsakt, exempelvis tekniska detaljer, inte frågor av politisk natur.

Future-proof and adaptive regulation

När det gäller utformning av regler så att de främjar innovation och är framtidssäkrade vill rådet särskilt framhålla vikten av att EU:s lagstiftning undviker detaljreglering och istället begränsar sig till att lägga fast de väsentliga kraven. Då kan det lämnas till företagen att bedöma *hur* de bäst når upp till kraven. Det ger utrymme för att innovation och teknisk utveckling och lagstiftningen håller bättre över tid. Att använda harmoniserade standarder, framtagna av standardiseringsorganisationerna, som ett frivilligt sätt att visa överrensstämmelse, så som under lagstiftningsramen för produkter, är ett koncept som bör stå starkt även fortsättningsvis.

Rådet ser positivt på den föreslagna användningen av s.k. sunset clauses i de fall de har uppföljning och utvärdering i fokus, eftersom detta bidrar till kontinuitet för företagen. En tillämpning av sunset clauses av stupstocks-karaktär bör dock undvikas eftersom de bidrar till stor regulatorisk osäkerhet för företag eller andra berörda. Sunset clauses bör alltid vara del av en genomtänkt struktur där utvärdering är en väsentlig del och tillräcklig tid ges för att hinna dra erfarenheter av tillämpningen. Sunset clauses är heller inte lämpliga för all lagstiftning och det är viktigt att användningen utreds väl, särskilt utifrån företagsperspektivet, när ett sådant kan vara aktuellt. Rådet ser ytterligare uppenbara risker förknippade med sunset clauses av stupstocks-karaktär, innebärande att eventuell nationell kompletterande lagstiftning inte upphävs eller revideras i motsvarande mån, vilket kan bidra till fortsatt fragmentering på den inre marknaden. De kan också innebära konkurrensnackdelar för de företag som hunnit anpassa sig till lagstiftningen, med merkostnader som följd.

Leaner and more accessible legislation

Implementeringsrådet stödjer fullt ut behovet av bättre samstämmighet (coherence) regelverk emellan och vikten av att undvika överlappningar. Rådet vill uppmärksamma att denna ambition också bör gälla för inrapportering till olika databaser eller andra dokumentationskrav, enligt den "once only"-princip som kommissionen lyfter fram i meddelandet. Idag upplever företagen att de rapporterar samma eller ungefär liknande

information till flera olika databaser som föreskrivs i EU-regler. Detta gäller t.ex. för rapporteringen in till SCIP-databasen som i stor utsträckning överlappar med redan befintliga skyldigheter enligt kemikalielagstiftningen, särskilt REACH, vilket har lett till dubbelrapportering och ineffektiva informationsflöden i leverantörskedjorna.²

Realistic transposition and implementation deadlines

Rådet stödjer fullt ut behovet av realistiska övergångstider som tillåter företagen att anpassa sig. Anpassningsperioderna kan behöva vara 2–4 år för att anpassa produktutvecklingsprocesser eller försörjningskedjor och hänsyn behöver tas till de små företagens förutsättningar. Betydligt längre övergångsperioder kan behövas t.ex. på kemikalie- eller läkemedelsområdet. Det kan även behövas utrymme för flexibilitet och omprövning av ikraftträdandeperioder när det visar sig att genomförandet leder till oförutsedda och svårhanterliga konsekvenser, som t.ex. i fallet med genomförandet av Konsumentmaktsdirektivet.

Det är också viktigt att ikraftträdande- eller övergångsperioderna tar höjd för att delegerade akter eller genomförandeakter behöver hinna tas fram och träda i kraft.

Tapping into technological progress

Kommissionen redogör för nya IT-verktyg som ska underlätta framtagandet av EU-rättsakter, tillgängligheten och förutsebarheten. Detta är vällovligt, men för att anpassa sig till den utveckling som sker med användning av AI m.m. skulle kommissionen kunna ha en högre ambitionsnivå. EU-rättsakter bör utformas även med tanke på hur företagen eller andra aktörer med hjälp av IT inklusive AI på ett effektivt sätt kan uppfylla krav på rapportering, registrering i databaser eller annan överföring av data. Det kan t.ex. handla om att underlätta dockningen mellan rapporteringskrav och datapunkter enligt EU-regler och företagens egna system för redovisning av data.

Enforcement by design

Rådet instämmer i behovet av mekanismer som säkerställer att medlemsstaterna genomför implementeringsåtgärder – såsom att utse nationella ansvariga myndigheter, vilket bör göras i god tid. I vissa genomförandeprocesser som Implementeringsrådet kommit i kontakt med

² Se [Implementeringsrådets yttrande 20260213 "Underlag till svensk ståndpunkt inför EU-förhandling – förslag till Miljöomnibus"](#)

har företagen upplevt problem med att ansvarig myndighet inte utsetts i tid för att kunna påbörja föreskriftsarbete, ge råd och vägledning.

Rådet vill också lyfta fram att de olika notifieringsmekanismerna för ny lagstiftning fyller en viktig funktion även för företagen. De bidrar till transparens och ger företagen en möjlighet att kommentera de föreslagna reglerna.

Område 2, Förstärkning av ramen för bättre lagstiftning

More and focused impact assessment

Implementeringsrådet vill understryka vikten av att högkvalitativa och ändamålsenliga konsekvensanalyser görs av förslag till ny lagstiftning. Rådet anser därför att kommissionens arbete med konsekvensanalyser behöver förbättras och förstärkas och ifrågasätter den försvagade roll som RSB (Regulatory Scrutiny Board) riskerar att få för "targeted initiatives".

Kommissionen lyfter fram att konsekvensanalyserna ska fokusera på det mest angelägna; bedömning av "key economic, social and environmental impacts". I bedömningen av den ekonomiska betydelsen förutsätter rådet att påverkan på företagen sett till regelbördor, konkurrenskraft och administrativa kostnader ingår på ett grundligt sätt.

Det är även viktigt att konsekvensanalysen är helt uppdaterad och täcker in ändringar i sent skede i kommissionens interna arbete. Om möjligt vore det värdefullt för medlemsstaterna om konsekvensanalyserna hänvisade till nationella data i den mån de finns tillgängliga och används som underlag för analysen³.

Kommissionen aviserar i meddelandet att vägledningen och verktygslådan för bättre lagstiftning kommer ses över i linje med meddelandets ambitioner. Implementeringsrådet vill framhålla att dessa två dokument genom succesiva ändringar hunnit bli såväl omfångsrika som svåröverskådliga. De skulle behöva bli föremål för strömlinjeformning och förenkling utan att målet om evidensbaserade beslutsunderlag åsidosätts. Det vore önskvärt med en tidtabell från kommissionens sida över utvärdering och revidering av dessa verktyg.

³ Se [RWE Opinion on Granularity of EU Cost Calculations - RegWatchEurope](#)

Rådet ser vidare en uppenbar risk att rollen för RSB i praktiken försvagas jämfört med idag och ifrågasätter om detta är rätt inriktning. Näringslivet efterfrågar en stärkt roll för RSB och att fler konsekvensanalyser underställs RSB:s bedömning och yttranden, inte färre. Mycket talar för att det är kommissionen som kommer att bedöma vad som utgör ett "targeted initiative". Rådet ser en risk i detta, innebärande att fler initiativ kan komma att definieras som "targeted initiatives" och därmed dras undan en fullvärdig granskning av RSB. Enligt kommissionens resonemang i meddelandet skulle t.ex. troligen senare tidens Omnibusförslag falla in i kategorin "targeted initiatives" som RSB bara skulle lämna rekommendationer över, dvs inte yttranden som har en starkare styrande effekt än enbart rekommendationer. Enligt Implementeringsrådets erfarenheter av ett flertal Omnibusförslag är det nog så viktigt att även dessa på pappret begränsade översyner kan bli föremål för gedigna överväganden och konsekvensanalyser. Annars är risken att förslagen inte är ändamålsenliga och inte uppfyller förenklingssyftet på ett tillfredsställande sätt, utan tvärtom leder till nya bördor och omställningskostnader för företagen.

Minimum requirements for accelerated pathways

Rådet instämmer i att det är viktigt att Europa kan agera snabbt i exceptionella situationer, men vill samtidigt framhålla vikten av att hålla fast vid kommissionens avsikt att använda tydliga kriterier för att identifiera de situationer som kräver akut respons i form av lagstiftning, så att överanvändning av instrumentet undviks. En påskyndad lagstiftningsprocess kräver ofta nödvändiga kompromisser när det gäller underlaget för lagstiftningen, vilket senare kan föra med sig risk för oönskade effekter för de som omfattas av den. Det är också viktigt att noga överväga om befintlig lagstiftning och bättre tillämpning av den är ett möjligt alternativ till att föreslå ytterligare regler.

Rådet förutsätter också att bedömningen av huvudsakliga följder av sådan påskyndad lagstiftning innefattar en bedömning av hur näringslivet och dess konkurrenskraft påverkas.

A smarter and more flexible consultation system

Kommissionen föreslår att tidsgränserna för samrådsprocedureerna ska förändras. Att räkna bort helgdagar från samrådstiden är positivt, men att dra ner samrådstiden i vissa fall till 6 veckor är inte odelat positivt. Om man vill att företagen ska hinna engagera sig och lämna synpunkter måste samrådsperioden vara rimligt lång, särskilt av hänsyn till små företags

möjligheter att delta. Samrådet är ett viktigt instrument för att få in konkreta erfarenheter och förbättringsförslag från aktörer som berörs av den aktuella lagstiftningen.

Assessing significant amendments

Implementeringsrådet instämmer i behovet av att löpande revidera konsekvensanalyserna utifrån de ändringar som sker under en förhandlingsgång och stödjer kommissionens strävan att utveckla samarbetet med Ministerrådet och Europaparlamentet i denna riktning, men befarar att detta inte kommer vara tillräckligt så länge det befintliga interinstitutionella avtalet inte revideras. En konsekvensanalys bör ses som ett levande dokument för att säkerställa ett ändamålsenligt slutresultat. Från ett svenskt perspektiv kan Implementeringsrådets yttranden bidra i sådana revideringar av konsekvensanalyserna under processens gång.

Rådet noterar vidare att kommissionen för resonemang om behovet av att bedöma fullgörandekostnader och använda standard cost-modellen i förhandlingsskedet för att beräkna signifikanta ändringar. Rådet anser att motsvarande överväganden bör göras i kommissionens egna initiala konsekvensbedömningar och saknar resonemang om detta i avsnitt 2 om bättre konsekvensanalyser.

Rådet vill i detta sammanhang framhålla den beräkningsmodell som vi håller på att utarbeta. Målsättningen är att den ska kunna användas för att på ett relativt enkelt sätt beräkna administrativa kostnader samt även påverka på svenskt tillväxt.⁴ Därmed är förhoppningen att den kan komma att bli ett verktyg för att på nationell nivå snabbt beräkna kostnader förknippade med ändringar under förhandlingstiden.

Område 3, Handlingsplanen för djuprengöring av befintlig lagstiftning

Implementeringsrådet instämmer i behovet av att se över lagstiftning så att den är uppdaterad, koherent etc. Att ta bort inaktuell lagstiftning bör dock också vara en av åtgärderna som kan övervägas. Detta framgår inte av meddelandets redogörelse över möjliga åtgärder.

Ur ett företagsperspektiv är det inte önskvärt att översyner av samma regelområde följer för tätt på varandra, särskilt om tidigare översyner inte

⁴ Se ytterligare information om rådets beräkningsmodell på [rådets webbsida](#)

ens hunnit träda i kraft innan nästa översyn annonseras. Företagen behöver förutsebarhet, annars påverkas arbetsförutsättningarna och investeringsviljan negativt. Det är därför viktigt att eventuella revideringar föregås av ordentliga utvärderingar och att genomförda ändringar måste få tid att sätta sig innan nästa revidering initieras.

Kommissionen föreslår vidare en ny s.k. "Simplification Platform" som ska vara ett dialogforum för myndighetsföreträdare och intresseorganisationer om behov av regelförenkling m.m. Implementeringsrådet ser positivt på denna typ av forum där olika intressenter möts. Samtidigt är det viktigt att lärdomar dras från tidigare, liknande initiativ såsom "Fit for future" och "REFIT", och att arbetet präglas av ett nerifrån och upp-perspektiv, där representanter för näringslivet, inklusive små och medelstora företag, inkluderas i styrningen. Gruppens mandat kan inte heller vara för brett. Implementeringsrådet förespråkar att minskade regelbördor för företagen och främjandet av Europas konkurrenskraft bör vara vägledande för gruppens arbete.

Vad gäller Bilaga I och de 12 områdena som ska vara föremål för djupöversyner konstaterar rådet att många av åtgärderna är aviserade sedan tidigare i kommissionens arbetsprogram. Rådet efterlyser ett nästa steg, hur kommissionen avser att gå vidare utöver redan kommunicerade översyner.

Område 4, Bekämpning av överreglering på medlemsstatsnivå

Rådet stödjer att kommissionen har en aktiv roll i att övervaka och stötta medlemsstaternas genomförande av EU-rätten, särskilt inre marknadsrelaterad EU-lagstiftning. Nationell överreglering, eller för den delen bibehållen gammal nationell reglering, gör att den inre marknaden fortsatt blir fragmenterad, vilket påverkar företagens affärsmöjligheter negativt.

Enligt rådets erfarenhet uppstår en del gold plating i Sverige genom myndighetsföreskrifter och utformning av olika tillståndspedurer på lokal nivå. Det är därför viktigt att kommissionens övervakande och stödjande roll tar sikte även på dessa nivåer i regelgivnings- och tillämpningskedjan.

Implementeringsrådet välkomnar kommissionens ambition att utveckla ett "Toolkit of best practice" och kriterier som stöd för medlemsstaterna att identifiera och undvika gold plating. I ett sådant arbete kan Implementeringsrådets erfarenheter bidra. T.ex. har rådet tagit fram en

vägledning i ett liknande syfte till de som förhandlar EU-rättsakter⁵ och rådet har även antagit ett antal principer för genomförande och tillämpning samt kriterier för att definiera vad som utgör överimplementering⁶.

Det är bra att kommissionen uppmärksammar den utveckling som sker genom att förordningar som lagstiftningsteknik blir alltmer vanligt istället för direktiv. Det vore intressant om kommissionen kunde göra en analys av hur detta påverkat förekomsten av gold plating, och hur eventuell gold plating förändrats till sin natur på de områden där direktiv ersätts av förordningar.

Område 5, Snabbare och kraftfullare efterlevnadskontroll

Speeding up enforcement of EU law

Implementeringsrådet stöder ambitionen att skyndsamt få ner antalet långdragna överträdelseärenden, så att fokus istället kan ligga på en mer effektiv övervakning och stöttning av medlemsstaterna i pågående implementeringsarbete, särskilt på inre marknadsområdet.

Working with Member States to achieve better compliance

Som Implementeringsrådet redogjort för ovan stödjer rådet ett stärkt fokus på korrekt genomförande och tillämpning av EU-rättsakter på nationell nivå. De olika notifieringsmekanismer som finns för viss ny nationell lagstiftning är också ett viktigt verktyg för företagen eftersom de har möjlighet att hålla sig informerade och också lämna synpunkter på förslagen.

7. Implementeringsrådets medskick i sammandrag

Implementeringsrådet föreslår att regeringen uppmärksammar följande medskick i ståndpunkter och diskussioner om meddelandet:

- EU-kommissionens ambition enligt meddelandet, att EU:s lagstiftning ska bli tydligare, enklare och effektivare, bygga på solida bevis och vara bättre anpassad till medborgarnas och företagens behov är mycket välkommen.

⁵ [Implementeringsrådets Vägledning för ökad företagshänsyn i EU-rättsakter](#)

⁶ Dessa principer och kriterier finns redovisade i vår [Delredovisning 2025, sid. 9–10](#).

- I all regelgivning bör dock den första frågan vara huruvida regler behövs överhuvudtaget. Andra åtgärder kan vara minst lika ändamålsenliga. Denna utgångspunkt saknas i meddelandet.
- Ett tydligare fokus efterlyses på att undvika omotiverade och kostsamma administrativa bördor för företagen och på att tillämpa principen ”think small first”.
- Det är viktigt att genomförandeakter och delegerade akter begränsas till att reglera icke-väsentliga delar av en rättsakt, exempelvis tekniska detaljer, inte frågor av politisk natur.
- EU:s lagstiftning bör undvika detaljreglering och istället begränsa sig till att lägga fast de väsentliga kraven.
- Föreslagen användning av s.k. sunset clauses är positiv under förutsättning att de har uppföljning och utvärdering i fokus.
- Bättre samstämmighet (coherence) mellan regelverk och färre överlappningar är av stor vikt. Denna ambition bör också gälla för inrapportering till olika databaser eller andra dokumentationskrav.
- Rådet stödjer fullt ut behovet av realistiska ikraftträdande- och övergångstider samt att dessa tar höjd för att delegerade akter och genomförande akter behöver hinna tas fram och träda i kraft.
- EU-rättsakter bör börja utformas även med tanke på hur företagen med hjälp av IT inkl. AI på ett effektivt sätt kan uppfylla krav på rapportering, registrering i databaser etc.
- Kommissionens arbete med konsekvensanalyser behöver förbättras och förstärkas. Det finns en risk att RSB får en försvagad roll om alltför många initiativ klassas som ”targeted initiatives”. RSB:s roll bör snarare stärkas och utvecklas som garant för konsekvensanalysernas kvalitet.
- Kommissionen behöver använda tydliga kriterier för att identifiera de situationer som kräver akut respons i form av lagstiftning, så att överanvändning av sådan påskyndad lagstiftning undviks.
- Konsekvensanalyserna från kommissionen måste vara uppdaterade utifrån ändringar i sent skede i kommissionens interna arbete.

- Vägledningen och verktygslådan för bättre lagstiftning behöver ses över. De är i nuläget för omfattningsrika och svåröverskådliga och skulle behöva bli föremål för strömlinjeformning och förenkling.
- Korta inte tidsfristerna för samråd. De behövs om bl.a. små företag ska hinna engagera sig.
- Rådet instämmer i att konsekvensanalyserna behöver revideras löpande utifrån de ändringar som sker under en förhandlings gång och stödjer kommissionens strävan att utveckla samarbetet med Ministerrådet och Europaparlamentet i denna riktning.
- Kontinuerliga översyner av befintlig lagstiftning behövs och rådet efterlyser ett nästa steg, hur kommissionen avser att gå vidare utöver redan aviserade översyner. Undvik dock för täta översyner av samma regelområde, särskilt om tidigare översyner inte ens hunnit träda i kraft innan nästa översyn annonseras. Att ta bort inaktuell lagstiftning bör vara en av åtgärderna som övervägs vid översynerna.
- Rådet stöder förslaget till Simplification Platform men efterlyser ett tydligt mandat med fokus på minskade regelbördor för företagen och främjandet av Europas konkurrenskraft.
- Rådet stödjer att kommissionen har en aktiv roll i att övervaka och stötta medlemsstaternas genomförande av EU-rätten. Det är viktigt att denna roll tar sikte på hela regelgivnings- och tillämpningskedjan ner på lokal nivå.

Kontaktperson i detta ärende är utredningssekreterare Karin Broms (förnamn.efternamn@regeringskansliet.se).

Beslutat av ordförande Anders Johannesson den 6 maj 2026.